

SAMI Learning Lab –

Del 1: Upphovsrätt och SAMI

Ord och centrala begrepp

Upphovsrätt: En lag som gör att den som skapat musik bestämmer hur den får användas

Rättigheter: Regler som bestämmer vem som äger och får använda musik

Utövande artist: Den som sjunger eller spelar musiken

Utövande konstnär (utövare): Den som sjunger eller spelar musiken

Låtskrivare: Den som skriver text och/eller melodi

Inspelning: När musik spelas in så att den går att lyssna på senare

Rättighetshavare: Den som äger rätten till en låt eller inspelning

SAMI: Organisation som samlar in ersättning från alla som använder musik i offentliga sammanhang och betalar ut ersättningen till musiker och artister som medverkat på inspelningarna

Stim: Organisation som samlar in ersättning till låtskrivare och kompositörer när en låt används eller spelas live

Ifpi: Organisation som representerar musikbolagen och samlar in ersättning till musikbolagen när en låt används i exempelvis tv eller radio

Master/inspelning: Den färdiga inspelade versionen av en låt

Masterägare: Den som äger den inspelade låten

Originalitet: Att något är eget och inte kopierat från någon annan

Upphovsrättsskydd: Skyddet som gör att andra inte får använda någons musik utan godkännande

Framförande: När någon spelar eller sjunger på en låt

Framställare: Den som ansvarar och betalar för en inspelning

Licensiering: Att ge tillåtelse att använda en låt

Överlåtelse: Att ge bort eller sälja sina rättigheter

Upplåtelse: Att låta någon använda en låt eller inspelning under en viss tid

Royalty: Pengar som betalas ut varje gång en låt används

Kollektiv förvaltning: När en organisation hjälper många att få betalt för sin musik

Metadata: Information om en låt, till exempel vem som gjort den

Identifierare: Koder som används för att känna igen en låt eller person

ISRC: En kod som hör till en specifik inspelning

ISWC: En kod som hör till själva låten

IPI: En kod som visar vem som skrivit låten

IPN: En kod som visar vem som har framfört låten

ISNI: En kod som används för att identifiera personer globalt

Distributör: Företag som hjälper till att få ut musik i olika kanaler, till exempel på Spotify och Apple Music

Credits: Lista över vilka som varit med och gjort en låt

Splits: En uppdelning som visar hur mycket av en låt varje person som varit med och skapat äger, och hur mycket av de framtida intäkter från låten man har rätt till

Genre: Vilken typ av musik det är, till exempel pop, jazz eller klassisk

Ersättning: Pengar man får när ens musik används

Offentligt framförande: När musik spelas på platser där många kan höra den, som i en butik, på gymmet eller i radio

Privatkopiering: Att kopiera musik för eget bruk

Webcasting/simulcasting: Att spela upp radio eller musik via internet